

สรุปและ เสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้าที่ประชาคมโลกได้พยายามวางกฎระเบียบกำกับดูแลไม่ให้มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศนั้น มีข้อวิเคราะห์ที่ได้พบพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. ข้อตกลง TRIMs ที่เป็นผลมาจากการเจรจาอนุภูมิภาคของ GATT นั้นไม่ได้มีขอบเขตครอบคลุมมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้าที่กว้างขวางดังที่ผู้สังเกตการณ์หลายฝ่ายติดตามมาตั้งแต่ต้น ประเทศต่าง ๆ ทั้งประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนามีประโยชน์ และข้อได้เปรียบเสียเปรียบกันอยู่ในมาตรการต่าง ๆ ดังนั้นข้อตกลง TRIMs จึงเป็นเพียงการขยายความ หลักการปฏิบัติอย่างชาติในมาตรา III โดยเฉพาะหลักในมาตรา III (4) ของ GATT 1994 (GATT 1947) และหลักการห้ามการจำกัดการนำเข้าและส่งออกโดยการกำหนดจำนวน (Quantitative Restrictions) ตามมาตรา XI ของ GATT 1994 โดยในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการตาม มาตรา III ก็เป็นเรื่องมาตรการ LCR และ TBR และในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการตามมาตรา XI เป็นเรื่องของ TBR และการค้าที่มีการจำกัดการนำเข้าหรือส่งออก มาตรการ XR ในความเข้าใจทั่ว ๆ ไปถูกตัดออกจากข้อตกลง TRIMs แต่กรณีต่าง ๆ ตามข้อตกลง TRIMs ก็ยังมีข้อกังขาว่าจะมีการขยายรวมไปถึง XR บางลักษณะได้หรือไม่โดยเฉพาะ TBR ที่มีลักษณะของการบังคับให้ส่งออกอยู่ด้วย

2. มาตรการ LCR, TBR และ XR นั้นยังอยู่ในการกำกับดูแลของระบบ GATT เพราะแม้ในข้อตกลง TRIMs จะมีการครอบคลุมถึงมาตรการ LCR, TBR และการจำกัดการนำเข้าส่งออกอื่น ๆ ชัดเจน โดยตัด XR ออกไป แต่มาตรการ LCR, TBR และ XR นั้นก็ถูกกำกับโดยข้อตกลง SCM ในกรณีที่ประเทศสมาชิกใช้มาตรการดังกล่าวเป็นเงื่อนไขในการให้สิทธิประโยชน์ในลักษณะการช่วยอุดหนุนด้วย โดยข้อตกลง SCM ได้กำหนดประเภท LCR และ XR ไว้ชัดเจนว่าอย่างไรจะเป็นการช่วยอุดหนุนที่ต้องห้าม (Prohibited Subsidies) ตามความหมายของข้อตกลง SCM และยังมี การขยายความถึง มาตรการ LCR และ XR ที่ผูกอยู่กับเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ที่อาจจะถูกตอบโต้ด้วยภาษีตอบโต้การช่วยอุดหนุน (CVD) อีกด้วย

3. ข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM ที่วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลดเลิกมาตรการ LCR, TBR, XR และการจำกัดการนำเข้าส่งออกต่าง ๆ ใว้ นั้น มีระยะเวลาที่ผ่อนผันให้กับประเทศกำลังพัฒนาโดยเลื่อนกำหนดการลดเลิกมาตรการดังกล่าวเป็นระยะเวลาหนึ่งหลังจากข้อตกลงจัดตั้ง WTO มีใช้บังคับตามที่ข้อตกลงทั้งสองกำหนดไว้สำหรับมาตรการต่าง ๆ และประเทศกำลังพัฒนาที่อาจขอขยายเวลาผ่อนผันได้อีก หากมีเหตุจำเป็นและต้องทำตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

4. นโยบายเศรษฐกิจของประเทศไทยในอดีต เป็นที่มาของมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้าต่าง ๆ เช่น มาตรการ LCR ซึ่งสัมพันธ์กับนโยบายการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเป็นต้น แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า มาตรการต่าง ๆ ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนตามพัฒนาการของนโยบายเศรษฐกิจตามแผนพัฒนาฉบับต่าง ๆ นั้น แม้นโยบายการส่งเสริมการส่งออกมีอยู่เด่นชัดในปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 แต่มาตรการ LCR ก็ยังคงอยู่ นอกจากนี้มาตรการ LCR และ XR ยังเป็นมาตรการที่ผูกอยู่กับเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ของ BOI ซึ่งทำให้มาตรการดังกล่าวกลายเป็นการแก้ไขปัญหานโยบายภาษีศุลกากร (Correction Policy) ซึ่งมุ่งแต่การหารายได้เข้ารัฐ

5. จากนโยบายเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีผลต่อมาตรการต่าง ๆ ในด้านการลงทุนนั้น ทำให้ประเทศไทยยังมีมาตรการ LCR และ XR เหลืออยู่ และยังมีภาษีซ้อนในปัจจุบันและอนาคตอีกด้วย ซึ่งกรณีดังกล่าวทำให้ประเทศไทยต้องพิจารณถึงพันธกรณีที่มีอยู่ภายใต้ข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM ว่ามีมาตรการใดบ้างที่ยังมีการใช้บังคับอยู่ หรือมีการเลิกไปแล้ว และจะมีผลอย่างไร

6. กฎหมายเศรษฐกิจของไทยได้สะท้อนนโยบายเศรษฐกิจและมาตรการที่เป็นผลมาจากนโยบายเหล่านั้นในลักษณะที่ทงสอดคล้องและขัดแย้งกับนโยบายดังกล่าว กฎหมายเศรษฐกิจของไทย มีมาตรการ LCR และ XR แต่ไม่ชัดเจนว่าบางมาตรการ เช่น การบังคับให้ส่งออกเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ในการลดภาษีนำเข้าเข้าวัตถุดิบจะเป็นลักษณะหนึ่งของ TBR หรือไม่ มาตรการตามกฎหมายไทยเป็น LCR ที่อยู่ในความหมายของข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM ส่วนมาตรการ XR นั้นเป็นมาตรการที่อยู่ในความหมายของข้อตกลง SCM แต่ยังไม่ชัดเจนว่าจะอยู่ในขอบเขตในบางแง่มุมของข้อตกลง TRIMs โดยเป็นมาตรการ TBR เอง หรือ XR นั้นเป็นการจำกัดการส่งออกไปด้วยอยู่ในตัวเองหรือไม่ มาตรการ LCR และ XR ต่าง ๆ ในกฎหมายหลาย ๆ ฉบับของประเทศไทยที่อยู่ในกรอบของพันธกรณีภายใต้

ข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM นั้น ครอบคลุมอุตสาหกรรมการผลิตมากมาย โดยสามารถแยกพิจารณาได้เป็น มาตรการ LCR ที่ไม่ได้ผูกกับเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง TRIMs และมาตรการ LCR ที่ผูกอยู่กับเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง SCM สำหรับมาตรการ XR นั้นมีการผูกอยู่กับเงื่อนไขการส่งออกชัดเจนจึงอยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง SCM

กฎหมายไทยยังมีการบัญญัติถึงกรณีที่มีการยกเลิกมาตรการ LCR หรือ XR สำหรับผู้ผลิตรายใหม่โดยอุตสาหกรรมที่ดำเนินการผลิตมาแล้ว ก็ยังต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด LCR หรือ XR เดิม แล้วแต่กรณี ในลักษณะ เช่นนี้ มาตรการที่มีมาแต่เดิมแม้จะยกเลิกที่จะใช้บังคับต่อรายใหม่ก็ยังคงอยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM ซึ่งมีผลให้ต้องพิจารณาถึงแนวทางการปรับปรุงกฎหมายในปัจจุบันและอนาคต

7. การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ให้สอดคล้องกับพันธกรณีใน Final Act นั้น ต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบทาง เศรษฐกิจต่ออุตสาหกรรมแต่ละประเภทด้วย การศึกษาวิจัยโดยนักเศรษฐศาสตร์ได้แสดงถึงผลกระทบต่ออุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ โดยบางประเภทก็มีการยกเลิกได้ทันที บางประเภทต้องมีมาตรการเสริมเพื่อเยียวยา บางประเภทต้องยกเลิกอย่างค่อยเป็นค่อยไป และบางประเภทต้องใช้เวลาในการปรับตัวก่อนจะมีการยกเลิก ผลการวิจัยทาง เศรษฐศาสตร์จึงให้คำตอบได้ถึงระดับหนึ่งว่ากฎหมายฉบับใดที่ได้ค้นคว้าวิเคราะห์มาแล้วนั้นจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร และถ้าระยะเวลาที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจะเกินกว่ากำหนดเวลาที่ข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM กำหนดไว้ 5 ปีสำหรับ มาตรการ LCR และ 8 ปี สำหรับมาตรการ XR จะต้องมีการร้องขอยังองค์การต่าง ๆ ตามข้อตกลงแต่ละฉบับ แต่ถ้าเรื่องใดสามารถยกเลิกได้ทันทีก็จะทำให้ประเทศไทยปฏิบัติตามพันธกรณีได้ทันทีที่มีการลงนามใน Final Act ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเดือนเมษายน พ.ศ. 2538

8. การแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงกฎหมายเศรษฐกิจตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM นั้น ไม่ได้มีการพิจารณาอยู่ที่ผลกระทบทาง เศรษฐกิจเท่านั้น ในความจริงแล้วแรงผลักดันของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ จะมีผลต่อการปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างมาก ในบางกรณีที่ผลการผลิตทาง เศรษฐศาสตร์อาจเห็นว่าสามารถยกเลิกมาตรการ LCR และ XR ได้ทันที แต่กลุ่มผู้ได้รับประโยชน์อาจยังรับไม่ได้ หรืออาจต้องการแสวงหาประโยชน์จากการคงอยู่ซึ่งมาตรการดังกล่าวต่อไป ก็อาจจะกีดกัน

หรือผลักดันให้มีการชะลอการยกเลิกนั้นไปให้นานที่สุด หรือให้รัฐบาลต้องขอขยายเวลาผ่อนผันต่อองค์กรต่าง ๆ ตามข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM แรงกดดันเหล่านั้นเป็นเหตุการณ์ปกติในระบอบประชาธิปไตย แต่ปัญหาของกระบวนการในการตรากฎหมายของประเทศไทย โดยเฉพาะในระดับอนุบัญญัติก็คือการขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่ผลได้ผลเสียอย่างเต็มที่ และขาดความโปร่งใสในการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกฎหมาย ลักษณะเช่นนี้มีผลทำให้การปรับปรุงกฎหมายไทย ไม่ได้มีผลจากพันธกรณีระหว่างประเทศและการศึกษาอย่างเป็นกลางของนักเศรษฐศาสตร์เท่านั้น หากแต่มีประเด็นทางเศรษฐกิจการเมืองที่แทรกตัวอยู่ในกระบวนการตรากฎหมาย ซึ่งเป็นปัจจัยในการแก้ไขกฎหมายอยู่ด้วย

9. หลักการแจ้ง (Notification) ในมาตรา 5 และหลักความโปร่งใส (Transparency) ในมาตรา 6 ของข้อตกลง TRIMs จะมีผลทำให้ประเทศไทยต้องแจ้งต่อคณะมนตรีการค้าสินค้าและสำนักเลขาธิการ WTO ถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้าที่มีอยู่ในประเทศไทย ทั้งในระดับพระราชบัญญัติและอนุบัญญัติ ซึ่งหมายถึงว่ากฎเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ ที่ผูกติดกับมาตรการ LCR, TBR หรือ XR ที่อาจอยู่ในรูปของ TBR นั้น จะต้องมีความชัดเจน ว่ามีหลักการใช้บังคับอย่างไรบ้าง ในกรณีนี้กระทรวงอุตสาหกรรมและสำนักงาน BOI จะต้องทำการรวบรวมกฎระเบียบและมติของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่มีมติตามเกณฑ์ของประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนว่ามีแนวทางการใช้บังคับเกณฑ์เหล่านั้นในแต่ละเรื่องอย่างไร และต้องให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการให้ข้อมูลเหล่านั้นด้วย ข้อยกเว้นการให้ข้อมูลถูกจำกัดอยู่เฉพาะข้อมูลที่กระทบต่อการบังคับใช้กฎหมาย ขัดต่อผลประโยชน์ของสาธารณะ หรือเป็นผลเสียหายต่อผลประโยชน์ทางการค้าที่ชอบด้วยกฎหมายของอุตสาหกรรม ของเอกชน หรือของรัฐเท่านั้น

10. การที่ข้อตกลง TRIMs มีการตั้งคณะกรรมการ TRIMs ขึ้นนั้นจะสร้างแรงกดดันต่อประเทศไทยในการชำระสะสางกฎหมายให้ชัดเจน มีความโปร่งใส และการตรวจตราการปฏิบัติตามข้อตกลง TRIMs โดยคณะกรรมการจะต้องตรวจสอบว่ามาตรการที่แจ้งไว้นั้นมีอะไรเพิ่มเติมหรือไม่ และมีการลดเลิกตามลำดับที่กำหนดเอาไว้เพียงใดเป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยผลกระทบของข้อตกลง TRIMs ต่อกฎหมายเศรษฐกิจไทย
นำไปสู่ข้อเสนอแนะดังนี้คือ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรหารือกันถึงข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM โดยเฉพาะพิจารณาถึงมาตรการต่าง ๆ ของประเทศไทย ว่าจะมีแง่มุมใดที่เข้าลักษณะของ TBR และ XR ในข้อตกลง TRIMs หรือไม่ และควรหารือกับ WTO เพื่อหาความกระจ่างในถ้อยคำของข้อตกลง TRIMs โดยเฉพาะใน Annex เพื่อประโยชน์ในการวางนโยบายอุตสาหกรรมและการลงทุนที่มีความแน่นอนนโยบายใดจะต้องมีการปรับเปลี่ยนอีกบ้าง อย่างไร

2. ควรมีการพิจารณากรณีที่ได้มีการกำหนดมาตรการ LCR หรือ XR อยู่เดิมตามกฎหมายไทย แต่ได้มีการยกเลิกแล้วสำหรับรายใหม่ที่ทำการของอนุญาตผลิตเพราะมาตรการที่มีอยู่เดิมและยังมีผลใช้บังคับอยู่กับอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตหรือได้รับการส่งเสริมการลงทุนไปแล้วนั้น จะอยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM ด้วย การลดเลิกมาตรการดังกล่าวเฉพาะกับอุตสาหกรรมรายใหม่นั้น จะยังทำให้ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีในประเทศไทยมีอยู่

3. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องรวบรวมประสานกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า เพื่อแจ้งกับคณะกรรมการค้าสินค้าภายใน 90 วัน นับจากวันที่ข้อตกลง WTO มีผลใช้บังคับ ซึ่งรวมถึงกฎเกณฑ์ที่อยู่ในรูปของมติคณะกรรมการต่าง ๆ เช่นมติคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีผลผูกพันตามที่กฎหมายแม่บทได้กำหนดไว้ด้วย นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังต้องชำระประสานรวบรวมกฎหมายทั้งระดับพระราชบัญญัติและอนุบัญญัติให้เป็นระบบตามหลักความโปร่งใสในข้อตกลง TRIMs โดยจะต้องมีการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้าได้ทั้งหมด ยกเว้นข้อยกเว้นซึ่งมีลักษณะแคบตามที่ได้กล่าวไปแล้ว นอกจากนี้การที่คณะกรรมการ TRIMs ยังมีหน้าที่ในการติดตามผลการปฏิบัติและการใช้บังคับข้อตกลง TRIMs ทำให้การแจ้งมาตรการต่าง ๆ และการใช้บังคับหลักความโปร่งใสมีความเข้มข้นและต่อเนื่อง

4. เพื่อที่ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากมาตรการผ่อนผันของข้อตกลง TRIMs ประเทศไทยจะต้องจำแนกกรณีที่จะขอผ่อนผันตามที่ได้วิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์นี้ไว้ และแจ้งคณะมนตรีการค้าสินค้าภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ข้อตกลงจัดตั้ง WTO มีผลใช้บังคับ คือจะต้องแจ้งพร้อม ๆ กับการแจ้งมาตรการ

TRIMs ทั้งหมด เพื่อให้ได้รับระยะเวลาผ่อนผัน 5 ปี สำหรับรายการ
กิจการที่ต้องการระยะเวลาผ่อนผันมากกว่านั้น ประเทศไทยในฐานะเป็นประเทศ
กำลังพัฒนา ก็จะต้องร้องขอต่อคณะมนตรีการค้าสินค้าว่า มีความจำเป็นในเชิง
การพัฒนา, การคลัง และการค้า ที่จะต้องขอขยายระยะเวลาการผ่อนผันออกไป
เกินกว่า 5 ปี

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยประกาศมาตรการ TRIMs ใหม่
ภายในเวลาน้อยกว่า 180 วันก่อนวันที่ข้อตกลงจัดตั้ง WTO มีผลใช้บังคับแล้ว
มาตรการเหล่านั้นจะไม่ได้รับประโยชน์ใดใดจากระยะเวลาผ่อนผัน

นอกจากนี้ ในระยะเวลาผ่อนผัน ประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลง
ลักษณะของมาตรการ TRIMs ซึ่งได้แจ้งไว้แล้วในลักษณะที่จะทำให้ขัดแย้งกับ
พันธกรณีของข้อตกลง TRIMs ไม่ได้ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐบาลจะต้อง
พิจารณาว่า มาตรการ ระดับใดที่ต้องการและแจ้งไปยังคณะมนตรีการค้า
โดยไม่ต้องไปขอแจ้งภายหลัง และมาตรการต่าง ๆ จะต้องเป็นมาตรการที่
ประเทศไทยประกาศใช้ไม่ต่ำกว่า 180 วันก่อนข้อตกลงจัดตั้ง WTO มีผลใช้
บังคับอีกด้วย (คือประมาณ 6 เดือนก่อนเมษายน 2538)

โดยสรุปแล้ว หน่วยงานของรัฐบาลไทยจะต้องกำหนดว่า
มาตรการใดที่ใช้ต่อกิจการใดจะยกเลิกได้ทันที มาตรการใดยังต้องการเวลา
ผ่อนผัน และต้องการเวลาเท่าใด มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปอย่างไร และ
กิจการใดที่ต้องการการคุ้มครองส่งเสริมและหากจำเป็นก็ต้องออกมาตรการ
เหล่านั้นก่อน 180 วัน ก่อนวันที่ข้อตกลงจัดตั้ง WTO มีผลใช้บังคับ เพื่อจะได้
แจ้งมาตรการและระยะเวลาผ่อนผันตามเวลาที่กำหนด

5. ควรมีการทำการศึกษาวิจัย ถึงผลกระทบในการยกเลิก
มาตรการการลงทุนต่าง ๆ ที่มีต่ออุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่ยังไม่มี
การศึกษาค้นคว้าวิจัย นอกจากนี้แม้ในประเภทที่มีการศึกษาค้นคว้าแล้ว ก็ควร
มีการขยายผลของการวิจัยให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าจะยกเลิกหรือผ่อนผันได้
นานเท่าใด โดยทำเอาปัจจัยของแรงผลักดันของกลุ่มต่าง ๆ มาพิจารณา
ประกอบด้วย เพื่อนำเอาผลการศึกษานี้ไปเตรียมสรุปและแจ้งยัง
องค์กรต่าง ๆ ตามข้อตกลง TRIMs และข้อตกลง SCM ได้โดยไม่ต้องมี
การเปลี่ยนแปลงในภายหลัง

6. รัฐบาลควรสร้างกระบวนการในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายโดยจัดให้มีการรับฟัง
ความเห็นสาธารณะ เพื่อให้กระบวนการในการตัดสินใจลดเลิกมาตรการ
ต่าง ๆ ที่ขัดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นขั้นเป็นตอน
และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างจริงจัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

การลงทุน และกระทรวงอุตสาหกรรมอาจจัดการรับฟังความเห็นสาธารณะ โดยให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ตัวแทนผู้บริโภคน และข้าราชการ นักวิชาการ มาแสดงข้อมูลผลกระทบต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ แจ้งต่อ GATT ว่า จะยกเลิกมาตรการใด เมื่อใด ทั้งนี้ เพื่อลดแรงผลักดันที่ไม่โปร่งใสของกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งจะมีผลทำให้ ประเทอุตสาหกรรมที่ควรมีการลดเลิก มาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า กลับต้องคงมาตรการเอาไว้ ซึ่งทำ ให้ เศรษฐกิจโดยรวมถูกกระทบได้

นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นต้องสร้างความเห็นร่วมกันถึงผล ในทางบวกต่อเศรษฐกิจของประเทศ ในการที่มาตรการต่าง ๆ จะต้องมีความโปร่งใส และในการที่มาตรการต่าง ๆ จะต้องค่อย ๆ ถูกยกเลิกไปว่า การค้าที่เสรีขึ้นนั้นเป็นผลดีต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ผลดีต่อ ผู้บริโภค และผลดีต่อการเจริญเติบโตของ เศรษฐกิจในภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องและต่อส่วนรวมอย่างไรบ้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย